

NOU 2014: 8 Tolking i offentlig sektor – oversikt over tiltak

(kapittelhenvisninger er samme som over der det er blankt)

Tiltak	Kapittel
1. Økt bruk av kvalifiserte tolker i alle deler av offentlig sektor	5.6
2. Styrke BLDs politiske og administrative rolle som ansvarlig myndighet på tolkefeltet	
3. Styrke IMDis rolle som fagmyndighet	
4. Forankring og oppfølging av tolketjenester i alle offentlig sektorer/kommuner: - organisering av tolketjenester tas inn i tildelingsbrev, vedtak fra foretaksmøter og i kommunale plandokumenter og føringer	
5. Vurdere om utgifter til tolketjenester skal innlemmes i KOSTRA	
6. Fylkesnemndene for barnevernssaker bør ha et selvstendig ansvar for bestilling av tolketjenester og kvalitetssikring av tolkingen.	
7. Innføre egenerklæring ved oppnevning av tolker i barnevernssaker	
8. Utvikle rutiner for bestilling og bruk av kvalifisert tolk i barnehager og skoler, og gjøre disse kjent.	
9. Videreutvikling av de samiske språkene og kvensk som innfallsport til tolketjenester av god kvalitet.	6.5
10. Utarbeide og tilgjengeliggjøre informasjon om samers og kveners behov for, og rett til, tolk.	
11. Opplæring i kommunikasjon via tolk for offentlig ansatte i forvaltningsområdet for samiske språk.	
12. Formidle erfaringer fra Tolkeprosjektet i Helse Nord	
13. Kartlegging av behovet for tolk blant norske rom	

Tiltak	Kapittel
14. Bedre registrering av språkbehov i off. sektorer	7.4
15. Vurdering av tolkebehovet fremover.	
16. Fremskaffe oversikt over behovet for kvalifisering av tolker i ulike språk.	
17. Årlig publikasjon og erfaringskonferanse der erfaringer fra siste år og neste års språkbehov offentliggjøres.	
18. Innføre en standard for språkregistrering og vurdere tiltak for opplysninger om språkbakgrunn/morsmål i møte med offentlige tjenester.	
19. Utarbeide en samlet språkstatistikk over språk som brukes i Norge	
20. Innhente erfaringer fra Sverige, blant annet med regulering av anbudsutsetting av tolkeoppdrag og standardiserte satser for tolker	8.3
21. Styrket tolkeutdanning og utdanning av flere tolker	9.7
22. Utrede hvordan kapasiteten på utdanningstilbudet kan økes uten at det går utover kvaliteten	
23. Tilby bachelor i tolking	
24. Innplassering av tolkeutdanningen i en høyere klassifiseringskategori	
25. Egne stipendordninger for tilreisende studenter ved tolkeutdanningen	
26. Samarbeid mellom HiOA og andre utdanningsinstitusjoner om å gi et landsdekkende tolkeutdanningstilbud og å utvikle utdanningen	
27. Opprette tolkeutdanning i samiske språk ved Samisk høgskole	
28. Tilbud om utdanning i flere fremmedspråk, styrking av språkutdanningene	
29. Utvikle fagterminologi på flere tolkespråk, blant annet ved å utvikle digitale ordbøker med begreper som benyttes innenfor off sektor	

Tiltak	Kapittel
30. Informasjons- og rekrutteringskampanjer til tolkeutdanningen	9.7
31. Styrke statsautorisasjonsordningen, vurdere å oppnevne et råd for ordningen	
32. Tilbud om autorisasjonsprøve i flere språk hvert år	
33. Tilbud om jevnlig autorisasjonsprøver, og bevilling som statsautorisert tolk, i samiske språk	
34. Langsiktig planlegging av autorisasjonsprøver i ulike språk	
35. Bygge opp tiltak som gir kandidater til autorisasjonsprøven nødvendige forutsetninger for å bestå	
36. Tilbakekalle autorisasjonsbevilling når vilkårene for å inneha den ikke lenger er oppfylt	
37. Vurdere, på sikt, å fornye autorisasjon med jevne mellomrom.	
38. Forenkle tilgangen til, og kvalitetssikring av, ToSpot (Tospråklig sjekk for potensielle tolker)	
39. Øke kapasiteten for testing og kvalitetssikring av kandidater (ToSpot)	
40. Vurdere endringer i innhold og administrasjon av ToSpot	
41. Øke antall tolker i Nasjonalt tolkeregister, blant annet ved å gjøre registeret bedre kjent	10.5
42. Krav om at tolker som benyttes i off sektor skal være oppført i Nasjonalt tolkeregister (www.tolkeportalen.no)	10.5, jf. kap. 17
43. Lage egne ID-kort for tolkene oppført i Nasjonalt tolkeregister	10.5, jf. kap. 12.10
44. Synliggjøre kompetanse i skjermtolking i Nasjonalt tolkeregister	
45. Utarbeide vedlikeholds krav til tolkene i Nasjonalt tolkeregister	

Tiltak	Kapittel
46. Etablere klageadgang på tolkene oppført i Nasjonalt tolkeregister	10.5, jf. kap. 16
47. Utvikle egnede løsninger for bestilling av tolketjenester	11.9
48. Utvikle bestillerløsning for tolketjenester i sjeldne språk.	
49. Utvikle bestillerløsning for tolketjenester i samiske språk	
50. Utvikle kompetanse hos offentlig ansatte i anbudsutsetting av tolketjenester	
51. Fastsette minimumsstandarder for tolketjenester	11.9, jf. kap. 10, 12, 16 og 17
52. Vurdere å utarbeide ny veileder for kjøp av tolketjenester	
53. Vurdering av tolkenes egnethet i forbindelse med ulike oppdrag (sikkerhetsklarering, vandel, kjønn, alder osv)	
54. Innføre et lønnsregulativ for tolker	12.10
55. Tilrettelegging for økt bruk av skjermtolking	13.3
56. Etablering av et nasjonalt utviklings- og kompetansesenter for skjermtolking	
57. Opplæring i bruk av skjermtolking (veiledere, e-læringskurs, råd om tekniske standarder, etc.)	14.3
58. Mer kunnskap om hvordan kvaliteten på tolkingen påvirkes av tekniske løsninger for skjermtolking	
59. Utrede alternativer for tilrettelegging for skjermtolking – regionale knutepunkter vs. sektoransvar	
60. Opplæring i kommunikasjon via tolk for yrkesgrupper som bruker tolk i sitt arbeid	
61. Innføre temaet ”Kommunikasjon via tolk” på aktuelle grunnutdanninger og i internopplæring i offentlige etater	

Tiltak	Kapittel
62. Utvikling av kurs og kursopplegg på de ulike arbeidsplassene	
63. Videreutvikling av opplæringsmodulen "Kommunikasjon via tolk" ved HiOA (Høgskolen i Oslo og Akershus)	
64. Tilpasse eksisterende e-læringsprogrammer om bruk av tolk til ulike yrkesgrupper og sektorer	
65. Innarbeide strategier for hvordan myndighetene skal nå ut til den delen av befolkningen som ikke forstår norsk i alle beredskapsplaner	15.3
66. Oversikt over flerspråklige media som kan benyttes i krise-/beredskapssituasjoner	
67. Vurdere om NRK skal ha en særskilt rolle når det gjelder å nå ut med kriseinformasjon til hele befolkningen	
68. Informasjon på Kriseinfo.no på de mest brukte språkene	
69. Benytte nettsider i offentlige etater til å informere om krise- og beredskapssituasjoner på ulike språk	
70. Utarbeide standardisert informasjon på flere språk og tilgjengeliggjøre denne, bl.a. når det gjelder smittevern, barnevern, brannsikkerhet, forebygging av arbeidsulykker, vold og ekstremisme	
71. Forsterke tilsynet med tolker og deres kvalifikasjoner	16.3
72. Etablere et eget tilsynsorgan knyttet til offentlige myndigheters plikt til å bruke kvalifisert tolk	16.3, jf. kap. 17
73. Innføre klageadgang på tolkene registrert i Nasjonalt tolkeregister	
74. Utarbeide klagerutiner for Nasjonalt tolkeregister og rutiner for avviksmeldinger for tolkingen	
75. Etablere et partssammensatt arbeidsutvalg/råd som skal vurdere klager	
76. Innføre sanksjonsmuligheter, som å bli fjernet fra Nasjonalt tolkeregister, overfor tolker som ikke følger retningslinjer for god tolkeskikk	
77. Innføre lovpålagt plikt for forvaltningen til å bruke kvalifisert tolk i gitte situasjoner	17

